

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету «Чернігівська політехніка»
31 серпня 2020 р. протокол № 6

Введено в дію наказом ректора
від 31 серпня 2020 р. № 26

ПОЛОЖЕННЯ
про психологічну службу Національного університету
«Чернігівська політехніка»

*зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від
27.03.2023, протокол №4, та наказом ректора №45/ВС
від 27.03.2023*

Чернігів 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про психологічну службу Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі - Положення) регламентує діяльність психологічної служби в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (далі - Університет).

1.2. Психологічна служба здійснює свою діяльність щодо забезпечення соціального супроводу та психологічного забезпечення освітнього процесу серед студентської молоді.

1.3. Основною метою діяльності психологічної служби є психологічне забезпечення та підвищення ефективності виховного процесу, захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя всіх його учасників: здобувачів вищої освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників.

1.4. Діяльність психологічної служби забезпечується науково-педагогічними працівниками факультету соціальних технологій, оздоровлення та реабілітації. Час витрачений науково-педагогічним працівником на роботу в складі психологічної служби Університету відноситься до організаційної роботи другої половини робочого дня викладача.

1.5. Психологічна служба Університету безпосередньо підпорядковується ректору, проректору з науково-педагогічної роботи та соціального розвитку.

1.6. Керівником психологічної служби наказом ректора призначається особа зі складу науково-педагогічних працівників, хто має науковий ступінь кандидата психологічних або педагогічних наук з відповідною профільною вищою освітою.

1.7. Загальне керівництво діяльністю психологічної служби здійснює проректор з науково-педагогічної роботи та соціального розвитку Університету.

1.8. Річний план роботи психологічної служби затверджується ректором Університету. Звіт про роботу психологічної служби подається в установлені терміни до Міністерства освіти і науки України в складі загального звіту ректора.

1.9. Психологічна служба в своїй діяльності керується Конституцією України, чинним законодавством, у тому числі Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про психологічну службу системи освіти України, Статутом Університету, наказами та розпорядженнями ректора Університету.

1.10. Психологічній службі надаються окремі приміщення (кабінети) для проведення консультативної, діагностичної, просвітницької, тренінгової, профілактичної, реабілітаційної і психокорекційної роботи.

1.11. У складі психологічної служби можуть створюватися: групи швидкого реагування, які надають невідкладну психологічну допомогу, консультативні і тренінг-групи, студентські гуртки, творчі групи, групи волонтерів, телефон довіри.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Основною метою діяльності психологічної служби Університету є психологічне забезпечення освітнього процесу, розвиток і формування гармонійної професійної ідентичності майбутнього фахівця за умови збереження психологічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу.

2.2. Основними завданнями діяльності психологічної служби є:

- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, гуманізація стосунків у студентських і викладацьких колективах;
- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника освітнього процесу;
- сприяння повноцінному особистісному розвитку здобувачів вищої освіти та створення належних психологічних умов для формування в них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку;
- здійснення наукових досліджень згідно з напрямками діяльності служби та розробка методичних рекомендацій щодо роботи кураторів академічних груп.

2.3. Діяльність психологічної служби будується на принципах:

- пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей;
- соціальної детермінованості;
- доступності;
- гуманістичної спрямованості;
- гнучкості;
- науковості й компетентності;
- інформаційної достатності;
- зворотного зв'язку;
- єдності психодіагностики та психокорекції;
- діалогічної взаємодії між клієнтом та психологом;
- особистісно-орієнтованого підходу;
- конфіденційності;
- ділової ініціативи;
- безперервності фахового вдосконалення;
- незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

2.4 Основними напрямками роботи психологічної служби є:

- психологічне консультування – надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам вищої освіти, викладачам та співробітникам з використанням гуманістичної психології;
- психодіагностика – психологічне вивчення здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників за допомогою сучасних тестових методик, методів спостереження, бесіди на підставі принципу єдності діагностики та психокорекції;
- психопрофілактика – проведення індивідуальних і групових занять (консультацій, тренінгів, семінарів, лекцій тощо) для відповідних цільових груп;
- психореабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги здобувачам вищої освіти, що мають соціальні і психологічні проблеми, пережили чи знаходяться у важкій життєвій ситуації, стресі тощо;
- психологічна просвіта – виступи перед здобувачами вищої освіти, викладачами, кураторами, вихователями з повідомленнями науково-практичного психологічного спрямування;
- соціальний патронаж – паспортизація та соціально-педагогічний супровід цільових категорій здобувачів вищої освіти з метою допомоги у вирішенні побутових і соціальних проблем;
- організаційно-методична робота – складання планів на рік; складання звітної інформації; підготовка до проведення виступів, тренінгів, семінарів, лекцій тощо; підготовка психологічних матеріалів інформаційно-просвітницького спрямування; обробка результатів психодіагностики, оформлення висновків, рекомендацій; робота в бібліотеці, самопідготовка; консультації в навчально-

методичних центрах; участь у науково-методичних семінарах, конференціях тощо.

2.5. Науково-педагогічні працівники, що входять до складу психологічної служби Університету:

- беруть участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку здобувачів вищої освіти, збереження їх повноцінного психічного здоров'я;
- проводять психолого-педагогічну діагностику здобувачів вищої освіти, сприяють їх адаптації до нових умов освітнього процесу згідно з рівнем психічного розвитку;
- розробляють та впроваджують розвивальні, корекційні програми навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів вищої освіти;
- готують здобувачів вищої освіти до свідомого життя; здійснюють їх превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму й наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок;
- проводять психологічну діагностику і психолого-педагогічну корекцію девіантної поведінки здобувачів вищої освіти;
- формують психологічну культуру здобувачів вищої освіти, педагогічних працівників, батьків або осіб, які їх замінюють, консультують з питань психології, її практичного використання в організації освітнього процесу.

3. ФУНКЦІЇ

Основними функціями Психологічної служби є:

3.1. Діагностика – соціальне і психологічне вивчення здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників, груп і колективів, моніторинг соціальних процесів та психічного розвитку окремих студентів, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі.

3.2. Корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки (у разі недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії).

3.3. Реабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги студентам, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання в університеті та соціального середовища.

3.4. Профілактика – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя та ін..

3.5. Психологічна просвіта – підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу – здобувачів вищої освіти, викладачів, співробітників.

4. ПРАВА

Психологічна служба має право:

4.1. Разом з керівництвом Університету визначати зміст своєї діяльності з урахуванням державних норм і стандартів.

4.2. Брати участь у погодженні програм психологічної просвіти учасників освітнього процесу.

4.3. Здійснення підготовки експрес-інформації, бюлетенів, статей науково-практичного психологічного спрямування.

4.4. Використовувати матеріально-технічну базу Університету для функціонування психологічної служби.

4.5. Брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах з питань теорії і практики психології та соціальної роботи.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Науково-педагогічні працівники, що входить до складу психологічної служби Університету повинні:

- керуватися у своїй діяльності законодавством України, етичним кодексом психолога, Положенням про психологічну службу системи освіти України;
- дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність здобувачів вищої освіти, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками освітнього процесу;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків або осіб, які їх замінюють;
- зберігати професійну таємницю; не поширювати відомостей, отриманих у процесі діагностики або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди студенту чи його оточенню;
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати програмно-методичні матеріали й документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку здобувачів вищої освіти; вимоги державних стандартів до забезпечення навчально-виховного процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки;
- проводити дослідження, моніторинги, тренінги, навчальні семінари, консультації для студентів, викладачів та співробітників Університету.

6. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

6.1. З проректором з науково-педагогічної роботи та соціального розвитку в межах службових обов'язків підпорядкування працівників Психологічної служби.

6.2. З дирекціями ННІ, деканатами, кафедрами, та іншими структурними підрозділами з питань діяльності психологічної служби.

6.3. Зі здобувачами вищої освіти, викладачами, співробітниками в межах функціонування психологічної служби.

6.4. З редакційно-видавничим відділом з питань виготовлення, друку, копіювально-розмножувальних робіт щодо психологічних матеріалів

інформаційного та діагностичного призначення.

6.5. З психологічними службами вищих навчальних закладів міста Чернігів з метою проведення методичних заходів, створення об'єднань, обміну професійним досвідом та інформацією.

(у тексті Положення слова *«проректор з науково-педагогічної та виховної роботи»* у всіх відмінках замінено на *«проректор з науково-педагогічної роботи та соціального розвитку»* у відповідних відмінках згідно з рішенням Вченої ради від 27.03.2023, протокол №4, та наказом ректора №45/ВС від 27.03.2023)